



АТОМНИК АУКРАЇНИ

№24 (1146) 16 листопада 2023 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ЗАЯВА МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Профоб'єднання закликають терміново звільнити працівників, які зникли на ЗАЕС

Глобальний союз IndustriALL та Європейський союз IndustriAll закликають негайно вжити заходів щодо пошуку та звільнення працівників, які зникли на Запорізькій атомній електростанції в Україні.



Троє працівників ЗАЕС зникли безвісти за тривожних обставин. 21 вересня 2022 року прямо на робочому місці було викрадено Бражника Олексія Петровича, підполковника МВС у відставці, інженера служби фізичного захисту станції, і наразі його місцезнаходження невідоме.

4 вересня 2022 року окупанти схопили інженера електротехнічного цеху Коржа Сергія Володимировича, і відтоді його місцезнаходження невідоме.

Того ж дня, 4 вересня 2022 року, разом із братом Сергієм затримали Коржа Олександра Володимировича, працівника Державного науково-технічного центру ядерної та радіаційної безпеки ЗАЕС. 7 вересня 2022 його звільнили, але ненадовго. 16 грудня

2022 року його знову було затримано та перевезено у невідоме місце. Його нинішнє місцезнаходження також невідоме, що посилює побоювання щодо безпеки та благополуччя трьох зниклих працівників.

IndustriALL одразу звернувся до ключових міжнародних органів. Листи із закликом терміново вжити заходів щодо звільнення працівників були направлені Генеральному директору Міжнародної організації праці (МОП), Генеральному директору Міжнародного агентства з атомної енергії, Голові Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні, членам Комітету з насильницьких зникнень, а також Прем'єр-міністру та Президенту ДП НАЕК «Енергоатом».

Крім того, Глобальний союз IndustriALL та Європейський союз IndustriAll направили спільного листа представникам Європейського Союзу з проханням сприяти встановленню місцезнаходження та звільненню працівників.

Ізабель Бартес та Джудіт Кіртон-Дарлінг, які виконують обов'язки Генерального секретаря IndustriAll-Європа, заявляють:

«Ми рішуче засуджуємо насильницьке зникнення працівників на Запорізькій атомній електростанції, яке є злочином і просто нелюдським. Разом із нашою глобальною братньою організацією ми закликаємо Організацію Об'єднаних Націй терміново втрутитись у ситуацію та домогтись звільнення зниклих працівників. Ми робитимемо все можливе, щоб відстежити та пролити світло на становище працівників на окупованих Росією територіях і підприємствах в Україні та відповідно інформувати керівництво ЄС».

У листах висвітлюються випадки таємничого зникнення трьох працівників, членів Атомпрофспілки.

Згідно зі статуту Міжнародного кримінального суду, це насильницьке зникнення людей є злочином проти людяності, а також порушенням Міжнародної конвенції із захисту всіх осіб від насильницьких зникнень.

Російська федерація має негайно та беззаперечно припинити свою агресію, вивести свої війська з України та покласти край стражданням, які вона завдає народу України. Ми закликаємо вас звернутися до уряду Російської федерації з вимогою забезпечити негайне безпечне звільнення працівників Запорізької атомної електростанції.

«Ми єдині у своїй вимозі вжити термінових дій. IndustriALL не заспокоїться, поки ці зниклі працівники не будуть благополучно повернуті до своїх родин. Ми закликаємо міжнародне співтовариство приєднатися до нас у цьому заклику до справедливості, єдності та захисту прав трудящих у всьому світі», — зазначив Генеральний секретар IndustriALL Атле Хойе.

НАШІ ЛЮДИ

З хорошими людьми і працювати добре!

Петро Нікіфорович Ільченко — справжня легенда залізничного цеху Смолінської шахти. Йому 71 рік, а загального трудового стажу — 53 роки! Невтомний трудівник, який доклав колосальних зусиль для модернізації обладнання цеху.



На ДП «СхідЗК» Петро Ільченко працює з 1975 року. Починав електрослюсарем у СМУ-7, брав участь у будівництві багатьох важливих об'єктів виробничої інфраструктури. Це котельня, шахтний комплекс, база, тимчасова вентиляторна, будівля залізничного цеху тощо.

Улітку 1976 року звернувся до першого начальника ЗЦ Смолінської шахти Віктора Васильовича Рибчака та поцікавився вакансіями у цеху. З'ясувалося, пропозицій для електриків немає, проте потрібен спеціаліст із сигналізації, цен-

тралізації та блокування на залізничному транспорті.

«Я погодився на пропозицію, — розповідає Петро Ільченко. — Але розумів, що ця справа для мене нова. Тож вирішив здобути відповідну освіту. Вступив до Криворізького політехнічного технікуму на спеціальність «автоматика, телемеханіка, зв'язок на залізничному транспорті». Навчання було цікавим та корисним. У 1980 році захистив на «відмінно» дипломний проєкт. Тема роботи була обрана невідповідно — централізація ЗЦ Смолінської шахти. Із вдячністю згадую викладача, який керував підготовкою дипломної роботи — Олександра Леонідовича Пугача. Взагалі, як то кажуть, один у полі не воїн. Завжди важлива підтримка. Так, на етапі втілення проєкту в життя мої ідеї та починання підтримав тодішній головний енергетик шахти Олександр Павлович Короченцев. Допомігав знаходити необхідні матеріали, комплектувальні. В результаті вдалося провести централізацію стрілок та зекономити значну суму коштів для підприємства. (Закінчення на 3-й стор.)

ВОЇНИ СВІТЛА

Максим Сінькевич, працівник ПАЕС:

«Зараз усім треба бути максимально згуртованими, як у найперші дні повномасштабного вторгнення»

До 24 лютого 2022 року, коли росіяни вдерлися вже на всі українські землі, наш сьогоднішній Вартовий світла жив спокійно та розмірено. Мав родину, працював на Південноукраїнській атомній електростанції, у вільний час серйозно грав в улюблений футбол та будував плани на майбутнє...

З 2014 року Максим Сінькевич вдало поєднував роботу апаратника блочної знесоловальної установки хімічного цеху та капітанство у футбольній команді, яка неодноразово перемагала в місцевих, міжстанційних та міжгалузевих змаганнях. Тож навіть зараз, ставши захисником України й перебуваючи в найгарячіших точках фронту, наш герой знаходить час «для улюбленого м'яча», що став не просто його незмінним супутником в усіх місцях дислокації, а й своєрідним оберегом.

Коли почалося повномасштабне вторгнення росії, Максим тільки-но відпрацював нічну зміну і збирався відпочивати. Рано-вранці зателефонувала мама. Звістка, що в Україну прийшла велика війна, спантеличила, зізнається енергоатомівець, проте не здивувала: «Я розумів, що так буде, але не знав точної дати, тому ця новина трішки збентежила... Почав моніторити новини. Переглянув звернення обох президентів — і нашого, і ерефії, й усе остаточно стало ясно...»

Хоча мав «атомну броню» (згідно з постановою Каб-



міну бронюванню підлягає переважна більшість працівників підприємств, «критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період». — Ред.), працівник ПАЕС одразу вирішив: боронитиме Україну. Тож почав шукати підрозділ, до якого можна було б приєднатися, та слухний момент, щоб на роботі повідомити про своє рішення керівництву. (Закінчення на 2-й стор.)

РОЗПОВІДЬ ОЧЕВИДЦЯ

«Окупація створила атмосферу, де кожен був потенційно небезпечним»

Після окупації Енергодара Олексію, який 10 років віддав праці на ЗАЕС, довелося зіткнутися з новою реальністю, де потрібно було не просто жити, а виживати. Він розповів про те, як звичайні речі, що раніше вважалися нормою, перетворилися на розкіш, як замість повсякденної роботи стали ставки на життя, у «новому» світі, де влада та порядок втрачені.

ЖИТТЯ ДО

До війни ми з дружиною жили доволі безтурботно, працювали, займалися спортом і насолоджувалися повсякденними радощами. Моє життя було пов'язане з баскетболом, я активно брав участь у місцевих змаганнях на АЕС та у місті. Тоді ніхто не міг уявити, що наш спокійний світ перетвориться на суцільну катастрофу.

ПОЧАТОК ЗАХОПЛЕННЯ МІСТА

День вторгнення прийшов, як страшний сон. Спочатку ми не вірили в те, що відбувається, але дзвінки від наших батьків, які тоді жили в Ірпені, змусили нас зрозуміти, що нам також доведеться стикнутися з реальністю війни.

Ми були налякані та розгублені. Коли розпочалася окупація мого рідного міста, я мав їхати (4 березня) на останню зміну перед відпусткою, але попередньо зателефонував керівнику: їхати на ротачію чи залишатися вдома? Відповідь була далека від звичайної. «Льоша, там на блокпосту вже танки заїхали, по місту ходять ці паразити, сидіть удома».

Ми стежили за новинами в місцевих пабліках. «Чуємо постріли», «Штурм станції» — ці повідомлення змушували наші серця частіше битися від страху. Коли почався штурм, не спали всю ніч. Нерви були на межі, весь час намагалися

тримати зв'язок з тими, хто залишився на підприємстві, намагаючись зрозуміти, що саме відбувається.

Життя в той період було наповнене моторошністю та невизначеністю. Ми сиділи вдома, боячись виходити на вулицю, не знаючи, що чекає завтра. Це жахливо, коли на власні очі бачиш, як твоє місто опиняється під контролем окупантів.

ЖИТТЯ В ОКУПАЦІЇ

Життя в окупації стало справжнім випробуванням. Хоча тоді слово «життя» втратило той сенс, що несе у повсякденному житті. Далі було, скоріше, виживання. Зрозуміли, що нам доведеться пройти через тяжкі випробування. Окупація створила атмосферу, де кожен був потенційно небезпечним. Ми намагалися уникати будь-якого контакту з окупантами, спостерігаючи за ними здалеку.

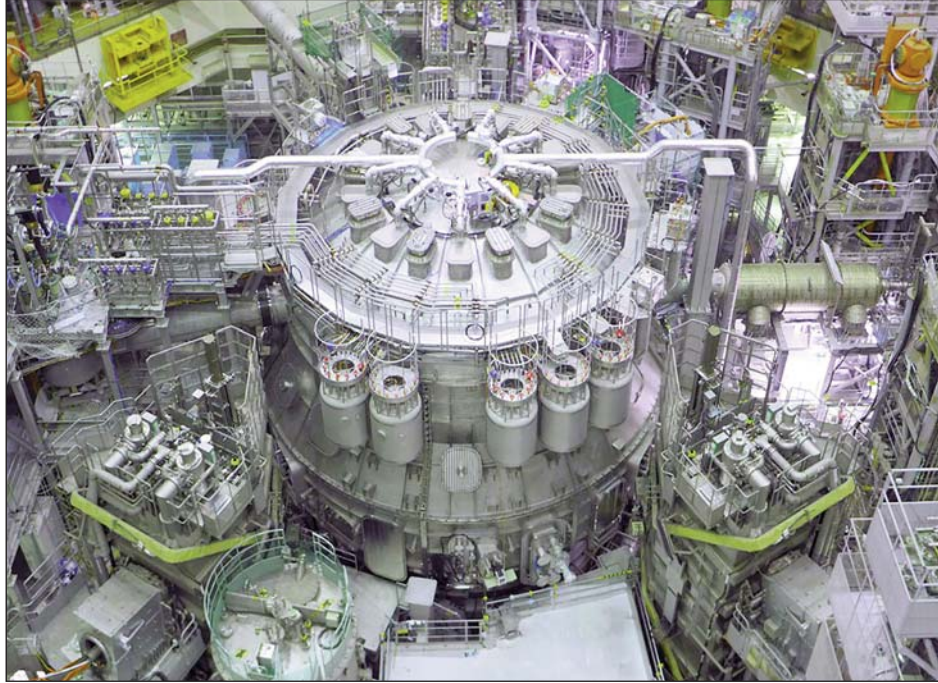
(Закінчення на 3-й стор.)



АТОМНІ ІННОВАЦІЇ

Термоядерний експеримент

У Японії було запущено найновіший і найбільший у світі реактор термоядерного синтезу JT-60SA. Цей реактор використовує магнітні поля від надпровідних котушок для утримання іонізованого газу у вакуумній камері. Машина, заввишки чотири поверхи, здатна утримувати плазму, нагріту до 200 млн градусів Цельсія, протягом приблизно 100 секунд.



Рух уперед

JT-60SA надаватиме підтримку ITER, міжнародному реактору термоядерного синтезу, що на стадії будівництва у Франції. У свою чергу ITER спиратиметься на технології та експлуатаційний досвід, які пройнуть тестування на JT-60SA.

Оскільки країни в усьому світі жорстко змагаються за розвиток ядерного

синтезу, генерація плазми проекту QST знаменує важливий успіх у міжнародному проекті під керівництвом Японії.

«Мине ще 2 роки, перш ніж JT-60SA створить довговічну плазму, необхідну для значущих фізичних експериментів», — зауважив Хіроші Шираї, керівник проекту QST.

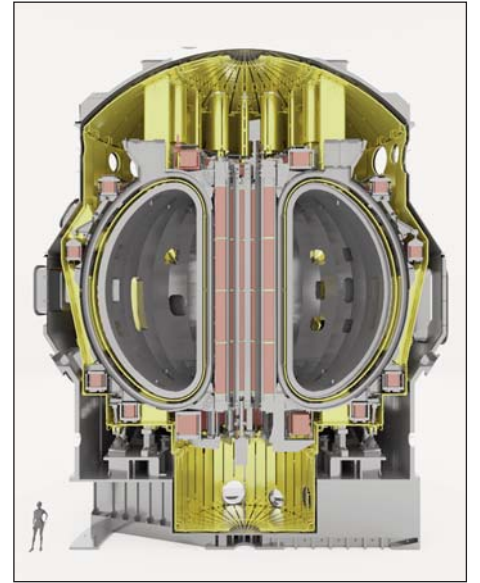
Перші досягнення

Початкові результати роботи новітнього реактора JT-60SA стали видимими, коли інженери згенерували першу плазму. Реактор було перебудовано на місці попереднього JT-60 шляхом збільшення розміру та заміни магнітів на надпровідні, що дозволяє утримувати плазму в найбільшій на сьогодні робочій зоні об'ємом 135 м³. Для порівняння, у реакторі ITER робочий об'єм становить 840 м³.

Варто зазначити, що реактор має певні обмеження: експерименти проводяться лише з воднем та його ізотопом дейтерієм, виключаючи тритій — радіоактивний ізотоп водню, який традиційно вважається найефективнішим для виробництва енергії в реакторі ITER. Японський реактор може працювати тільки на дейтерієвому паливі, тоді як реактор ITER згодом планує використовувати більш ефективне дейтерій-тритієве паливо, попередньо у 2035 році.

Довгоочікуваний запуск

Реактор JT-60SA, висотою 15,5 метра, удвічі менший за розмірами, ніж французький ITER. Будівництво JT-60SA тривало 15 років і, незважаючи на численні затримки та проблеми у проекті, такі як землетрус у Тохоку 2011 року та коротке замикання 2021-го, команда JT-60SA продовжує працювати над реалізацією своїх цілей.



До 2050 року Японія також планує побудувати DEMO — демонстраційну електростанцію, яка стане проміжним етапом від досліджень JT-60SA та ITER до комерційного термоядерного синтезу.

Авторитетна думка

За коментарем головного фахівця Рівненської АЕС з атомних електростанцій Павла Кузнєцова, цей проект передбачає побудову, випробування і використання термоядерного синтезу, що дозволить отримувати значну кількість енергії без викидів вуглекислого газу чи радіації:

«Здійснення реакції термоядерного синтезу в цій експериментальній установці відбувається у високотемпературній плазмі, що утворюється в тороїдальній камері і її стабілізує магнітне поле. В основі ITER — токамак, ця технологія сьогодні вважається найбільш розвинутою, адже щодо неї накопичено найбільше знань. Процес ядерного синтезу — безпечний. Це реакція, де не відбувається утворення радіоактивних відходів, а паливом слугують гази — дейтерій та тритій.

Цей напрям почав розвиватися паралельно з ядерною реакцією, проте, на мою думку, термоядерна реакція, як джерело енергії, не просунулась так далеко, як ядерна. Але в еру розвитку технологій, можливо через десять років, будемо говорити про можливість витіснення токамаками ядерних реакторів».

ВОЛОНТЕРСТВО

Техніка для вогневих груп

13 листопада представники колективу та адміністрації Хмельницької АЕС разом з представниками благодійної організації «Захисти Хмельниччину» та обласної військової адміністрації передали автомобіль й обладнання для вогневих груп, які формуються у Хмельницькій області для захисту неба.

Як зазначив генеральний директор ВП ХАЕС Андрій Козюра, в умовах підвищених ризиків заподіяння шкоди агресором для критичної інфраструктури

області автомобілі та спецтехніка, передана атомниками, захищати об'єкти, важливі для життєдіяльності громади Шепетівщини та Нетішина.



Зокрема, за кошти працівників ХАЕС було придбано та передано: зенітно-пошуковий прожектор, зарядну станцію, планшет, лазерний вказівник, 2 автомобілі-позашляховики.

До речі, автомобілі заправили паливом на 5303 грн за кошти, що їх зібрали нетішнати та працівники ХАЕС під час благодійних заходів до Дня міста.

Дякуємо кожному за внесок, який наближає Перемогу!



ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Чи зберігається середній зарібок за добровільцем добровільного формування територіальної громади (ДФТГ)?

Так, на час виконання обов'язків у ДФТГ у робочий час.

На час виконання державних або громадських обов'язків, якщо за чинним законодавством України ці обов'язки можуть здійснюватися у робочий час, працівникам гарантується збереження місця роботи (посади) і середнього заробітку. Отже, у разі виконання добровільцем обов'язків у ДФТГ у робочий час роботодавець повинен зберігати за ним не тільки місце роботи і посаду, а й середній зарібок.

Як розраховується компенсація за невикористану відпустку у 2023 році?

Якщо працівник отримує компенсацію за дні відпусток, на які він набув право до 31.12.2023, розрахунок середньої заробітної плати здійснюється виходячи з виплат, нарахованих у 2023 році. Таким чином, у розрахунок включа-

ються місяці, відпрацьовані впродовж 2023 року.

Заробітна плата, нарахована працівнику у 2023 році (за фактично відпрацьований час з 1 січня або з першого числа місяця після оформлення на роботу до першого числа місяця, в якому виплачується компенсація за невикористану відпустку), ділиться на кількість календарних днів у розрахунковому періоді. Отримана середньоденна заробітна плата множиться на кількість днів відпустки, що підлягають оплаті.

Чи може роботодавець на прохання працівника виплатити заробітну плату за весь час щорічної відпустки одночасно із виплатою заробітної плати?

Так, якщо така можливість передбачена трудовим або колективним договором.

Якщо така можливість не передбачена, то роботодавець зобов'язаний виплатити працівникові заробітну плату за час відпустки до її початку.

За матеріалами Держпраці

ВОЇНИ СВІТЛА

Максим Сінькевич, працівник ПАЕС: «Зараз усім треба бути максимально згуртованими, як у найперші дні повномасштабного вторгнення»

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

«Що піду воювати, — пояснює Максим, — це було лише питання часу. Захищати Батьківщину — обов'язок кожного громадянина, а не тільки військовозобов'язаних. А я до того ж ще й мав військовий досвід — три роки служби за контрактом у зоні проведення АТО/ООС, де був командиром одного з відділень. Ми виконували різні завдання в Донецькій області...»

Щойно з'явилася можливість поговорити з керівником, озвучив йому свої наміри. Мене тоді вже чекали побратими. Ігор Борисович відреагував схвально. Сказав, що хоче піти зі мною. Звісно, я наполягав, щоб він у свої роки цього не робив, а був продуктивним у тилу. І потім мій керівник — від себе й усього колективу — неодноразово допомагав нам із побратимами на передовій».

А от рідні Максима його рішення спочатку сприйняли

негативно. Проте все одно підтримали. Бо знали: якщо вже Максим щось вирішив, то це безповоротно. Та й він уже мав на руках документи з мокрою печаткою — від підрозділу, до якого вирішив доєднатися і де служили його друзі та земляки. Пройшовши військкомат та ВЛК, захисник попрямував на службу.

«Я прибув у пункт постійного місця дислокації підрозділу, — розповідає Максим, — отримав форму, взуття і засоби індивідуального захисту й разом з побратимами вирушив виконувати завдання на Херсонському напрямку. 11 листопада 2022 року звільнили правий берег Херсона й відкинули росіян на лівий. А вже 14 листопада ми брали участь у захисті Донецького напрямку — Авдіївки, Мар'їнки, Вугледара. Також проводили контрнаступальні дії на Запорізькому. Після чого отримали можливість трішки відпочити. Зараз я перебуваю там, звідки починав: на Херсонському напрямку. Ми форсуємо Дніпро та намагаємося закріпитися на лівому березі».

За цей час «передок» став для нашого Вартового не лише обов'язком, а й роботою. Щоденною, ретельною, з різнохарактерним колективом, навіть із вихідними. Як і на всіх роботах, не обходиться без гумору, взаємопідтримки та започаткованих традицій.

«У нашому колективі є різні люди, — пояснює захисник, — а тому спочатку треба було притертися, придивитися. Тепер ми стали згуртованим колективом, в якому всі підтримують один одного, жартують і займаються спортом. Якщо перебуваємо у більшій безпечній місцях, то неодмінно граємо у футбол. Це наша традиція. Навіть якщо



немає місця для гри, ми косямо все зайве, готуємо майданчик, облаштовуємо його, а далі таки граємо футболчик і відпочиваємо. Коли ти займаєшся фізично, це дає змогу вивільнити негативні емоції, позбутися їх та набратися позитиву. Це також найкращий спосіб загартуватися, що допомагатиме на полі бою».

Хай би як було складно на передовій, наші воїни не втрачають оптимізму й не мають сумнівів у перемозі. А найкращим оберегом від ворога, каже Максим, є молитва рідних та всіх українців: «Ця підтримка від людей дуже потрібна всім захисникам. Ми не можемо сказати, коли саме переможемо, але це відбувається обов'язково: налаштовані стояти до кінця. Тому зараз усім треба бути максимально згуртованими, як у найперші дні повномасштабного вторгнення. Понад 80% українців щодня виганяють нечисть з рідної землі, і вони це зроблять, якщо їм хоча б не заважатимуть. А всім, хто несе службу та боронить нашу неньку Україну, скажу коротко: тримаймося, Перемога близько!»



ПРОФСПІЛКОВЕ НАВЧАННЯ

«Нова публічна комунікація в умовах воєнного стану»

Семинар-тренінг на таку тематику для відповідальних за інформаційну роботу членських організацій ФПУ, редакторів профспілкових ЗМІ провела 9-10 листопада у Києві Федерація профспілок України за підтримки Данського агентства профспілкового розвитку (DTDA).



Відкривав семінар Голова ФПУ Григорій Осой. Він розповів про актуальні проблеми, над вирішенням яких наразі працює ФПУ, про завдання у сфері її комунікаційної діяльності в контексті реалізації Стратегії діяльності ФПУ на 2021-2026 рр. та з урахуванням воєнного стану, що триває в Україні. У форматі презентації та обговорення практичних навичок інформаційної роботи у сучасних умовах провів дискусію керівник Пресцентру ФПУ Юрій Работя.

Практичні кейси з різноманітної тематики учасникам заходу представили доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри реклами та публік-релейшнз Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Дмитро Олтаржевський. Теми його виступів були присвячені тому, хто такі стейкхолдери; що таке теорія зацікавлених сторін; як комунікувати з різними категоріями стейкхолдерів, до яких

належать журналісти та блогери.

Також ішлося про цифрові й корпоративні канали комунікації (інновації і тренди). Ще одна тема навчання була присвячена кризовим комунікаціям.

Під час спілкування відбувся обмін практичним досвідом та SWOT-аналіз щодо того, як у профспілках застосовуються сучасні інформаційні технології при здійсненні публічної комунікації. Було надано практичні поради, як більш результативно донести мотиваційний посил до члена профспілки, застосовуючи переваги Інтернет-технологій, зокрема за прикладом застосування мобільного додатку «Профспілка цифрова», або проведення електронного голосування. Учасники обговорили перспективи розробки типового сайту для членських організацій ФПУ.

Наприкінці кожен із семінарів отримав Сертифікат про проходження курсу з проведення публічних комунікацій у профспілках в умовах воєнного стану.



НАШІ ЛЮДИ

З хорошими людьми і працювати добре!

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Згодом була обладнана релейна. Важливих завдань вистачало. І все, до чого я долучався, робив, як для себе — дуже ретельно, продумуючи кожну дрібницю. А тепер, можна сказати, насолоджуюся плодами своєї праці: те, що зробив у молоді роки, нині працює безвідмовно. Моя посада називається «майстер сигналізації і зв'язку». Але коло обов'язків значно ширше. І слюсар, і електромонтер, і керівник — в одній особі. Сигналізація, зв'язок, радіозв'язок, електрифікація, опалення, освітлення — напрямів діяльності багато. Завжди відчуваю підтримку головного енергетика шахти Юрія Костянтиновича Шаповалова, своїх колег по цеху. А з хорошими людьми і працювати добре! Вітаючи залізничників із професійним святом, хочу побажати їм насамперед Миру! Бо зараз наша країна проходить жорстокий випробування, обстоюючи право на вільне життя».

Війна принесла велике горе у родину Петра Нікіфоровича, забравши життя його єдиного сина Володимира, який служив у десантно-штурмових військах.

У перший день повномасштабного вторгнення Володимир вивіз із Києва дружину з дитиною до Смолиного, а сам повернувся до столиці. 25 лютого пішов служити добровольцем. Брав участь у запеклих боях біля Гостомеля, Мощуна, разом із побратимами гнав ворогів із рідної землі. Подальший бойовий шлях проходив у «гарячих» точках на різних ділянках фронту.

12 жовтня 2022 року старший солдат Володимир Ільченко востаннє зателефонував батькам, перебуваючи на Бахмутському напрямку. Відверто сказав, що ситуація дуже важка, і все може статися...

Наступний дзвінок уже був від побратимів, які розповіли, що Володимир героїчно загинув 13 жовтня. З поля бою тоді ледве вдалося винести поранених... Територія, на якій тривав бій, зараз окупована. Офіційно захисник вважається зниклим безвісти...

Неможливо передати словами горе батьків. Але Петро Нікіфорович знаходить у собі сили жити та продовжувати приносити користь рідному підприємству. Велика шана йому та вдячність за виховання сина-Героя.

РОЗПОВІДЬ ОЧЕВИДЦЯ

«Окупація створила атмосферу, де кожен був потенційно небезпечним»

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Коли розпочалася комендантська година, ми вставали о 4:30 та о 4:55 виходили з під'їзду, стоячи під магазинами, що ще працювали, у надії придбати хліб чи макарони. Дружина з подругами йшли в один бік щось шукати, ми з хлопцями в інший, десь по обіді зустрічалися, вивертали рюкзаки, хто що знайшов, обідали та далі йшли робити обходи магазинів. Ті, хто курил, групами ходили по цигарки, а ми, патрулюючи місто, знов і знов пробували знайти будь-які продукти, які залишилися в магазинах. Проте обмеження та високі ціни на товари, привезені з Криму, робили наше щоденне життя неймовірно важким. Пачка цигарок, яка коштувала близько 60 грн, стала по 350-400 грн. Під час окупації навіть базові продукти були розкішшю: пляшка олії соняшникової досягала 1000 грн!

ІНЦИДЕНТ

Усю відпустку, яку я запланував для спокійного відпочинку, доля змусила провести в окупації. Потім ще місяць... Потім довелося вийти на роботу.

За кілька днів до рішення виїжджати стався інцидент, який запевнив мене, що тут залишатися більше не можна. На станції з нашого робочого приміщення вікна виходили на територію ЗАЕС. Почався обстріл і ми почули вихід снаряда. А за секунду чи дві — приліт, зовсім близько, майже під нашою будівлею!

У нашому офісі працювало шість осіб, і там, у кутку, завжди, наче миша, сидів якийсь руснявий солдат. Ми ніколи особливо не спілкувалися з ним, але цього разу йому було щось відомо і він був спокійним. Під час обстрілу, коли всі тікали, сказав, мовляв, «з Нікополя по нас хохли лупасять». Я йому: ти ж військовий, хіба не чуєш, що йде вихід і через кілька секунд приліт? А він мені: «Ти ж не військовий, що ти розумієш».

А вже увечері, коли виїжджав з колегою зі станції через блокпост (у мене машина), нас зупинили п'ять «чеченців», бородатих зі зброєю. Я спочатку вирішив, може, через те, що вже комендантська. Але ж у нас є спеціальні пропуска. Та це їх не цікавило. Коли я відкрив вікно спитати: «Я щось порушив?», вони відчинили дверцята, вирвали мене разом з паском безпеки з машини, кинули на капот, приставили до потилиці автомат і почали щось шукати. Я був у шоку від такої поведінки.

Цей епізод став краплею, яка перепополнила чашу терпіння. Повернувшись додому, відразу сказав дружині, що ми повинні вийхати. Вранці зателефонував своєму керівнику і повідомив, що більше не прийду на роботу. Мене вже не цікавили гроші порівняно з тим, що пережив. З мене було

досить того насилля. Цей важкий вибір став переломним для нашої родини.

ВІЙДІЗ ПЕКЛА

Я розумів, що потрібно вирішити питання на роботі. Керівництво було розділене: половина виявилася колаборантами, інша частина, здається, залишалася вірною Україні, але ніхто не говорив про це відкрито. Було важко робити висновки, оскільки наші ряди перемішані з тими, хто підтримував російську окупацію.

Коли зрозумів, що не повернуся до рідного міста, поки в міській раді не з'являться українські прапори, мені довелося знайти правильні слова, щоб не потрапити у халепу. Попросив тиждень за свій рахунок, щоб вивезти сім'ю до батьків, і мене начебто відпустили.

Був серпень, і ми, сподіваючись на безпечний вихід, вистояли шість днів в черзі. Попередньо я вирішив приховати перепустку атомника, бо на блокпосту обшукували речі. У дружини виявилися мої старі посвідчення електрозварника, що було неочікувано. Коли мене запитали, чому не їду працювати на станцію, відповів, що вже давно звільнився та живу в селі, торгуючи помідорами. Усе-таки нам вдалося виїхати з міста, і вже за кілька тижнів припинили випускати людей з нього. Нам пощастило. Проте подорож не закінчилася.

За даними мера Енергодара, близько 1 000 людей було затримано та піддано тортурам або жорсткому поводженню в мережі катівень в Енергодарі та на станції від березня 2022 по вересень 2023 року. Загалом у катівнях окупованого міста наразі перебувають близько 100 жителів, з них близько 20 — працівники ЗАЕС. Ця кількість періодично змінюється, адже деякого російськi військовi відпускають через 1-2 тижні, а деякого тримають у полоні місяцями (інформація на вересень 2023 року).

Нас зупинили військові, сказали, що необхідна генеральна довіреність. Застраїли в цій ситуації через відсутність зв'язку з людиною, у якої я купив машину. Пошта не працювала, а цей чоловік не міг прийти. Орки запропонували власну генеральну довіреність, але я зрозумів, що вони просто використали паспортні дані для збору інформації перед референдумом. Три дні ми стояли в черзі у Дніпрорудному, де навіть руху не було. Поступово люди почали зупинятися в найближчих селах, шукати тимчасовий притулок у місцевих жителів, за гроші чи безкоштовно.

ДОПОМОГА

Одне з таких сіл перетворилося на невелику базу відпочинку, де майже всі власники будинків здавали кімнати. Коли ми шукали де залишитися, практично всі місця вже були зайняті. Тільки випадково натрапили на бабусю, яка сиділа у своєму дворі, смажила коржики на багатті.

Бабуся була готова допомогти, навіть не вимагаючи грошей, але ми все одно заплатили, зважаючи на її скрутне становище. Їй було важко через окупацію: відсутність газу, світла, опалення — все це робило її життя непростим. Три дні ми прожили у неї, поки нарешті змогли продовжити подорож.

Під час війни поширилася інформація про інтенсивні перевірки телефонів та комп'ютерів. Ходили чутки, що фахівці ФСБ детально перевіряють усі електронні пристрої. Я навіть залишив свій ноутбук, остерегаючись можливих проблем. Неймовірно, але одній жінці довелося прожити в ямі два дні — за те, що в її ноутбук щось знайшли.

Коли ми вирушили з цього кошмару, швидкість нашого руху була неймовірною, адже ми пересувалися через сіру



зону, вкриту мінами, снарядами та згорілими автомобілями. Саме їхали обхідним шляхом, коли дружина помітила військового, що біг до нас. Спочатку думали, що це російський солдат, але коли побачили українські шеврони на формі, в наших очах з'явилися сльози.

Коли дісталися блокпосту з українським прапором і почули довгоочікуване «Вітаємо вас в Україні», це дало нам надію! Обіймаючи солдатів, ми розуміли, що знову на безпечній землі. Після невеликої зупинки у Запоріжжі, де нам вдалося трошки відійти від подій, вирушили до мого колеги в Полтаву.

ЖИТТЯ ЗАРАЗ

Тепер ми тут, в Ірпені, вже довгий час. Звикли, навіть знайшли друзів з Енергодара, які теж переїхали до Києва. Раз на місяць влаштуємо зустрічі, ділимося спільними спогадами та переживаннями. Перші пів року ми з дружиною дуже переживали, були одне для одного опорою, бо на новому місці нікого не знали. Тепер у нас все добре.

Моя давня мрія здійснилася: я став тренером у тренажерній залі в Бучі. По-справжньому радує, що можу працювати. Дружина іноді каже, що вже звикла тут, навіть пропонує залишитися. Та моя туга за домом, особливо за бабусею, стає нестерпною. Розумію, що, можливо, не матиму навіть змоги побачити її знову. Тож для мене важливо повернутися додому, хоча б на кілька місяців, просто побути вдома, попрощатися зі спогадами, що лежать в кожному куточку рідного міста.

Переселенцям важко, кожен сумує за своєю домівкою. Попри все що коїться, треба жити, допомагати одне одному залишатися людьми та жити. Бо поки ми живемо — живе Україна!



Фото: Енергоатом

Існування профспілкового руху в Україні — це ознака рівня цивілізованості держави

АТОМНИЙ СПОРТ

«Боротьба – це самодисципліна, подолання власної лінії та невпевненості»

3-5 листопада 2023 року в Черкасах відбувся Чемпіонат України з греко-римської боротьби серед юнаків до 16 років, участь в якому взяли 330 спортсменів з 19 областей нашої країни. Южноукраїнські борці – вихованці спорткомплексу «Олімп» – вибороли на цих змаганнях дві нагороди різного ґатунку: срібло – Євген Богдан і бронзу – Денис Моргун. Спортивні здобутки южноукраїнської команди стали своєрідним внеском у загальну скарбничку командного заліку, в якому Миколаївська область посіла II місце на цих змаганнях.

Коли хлопці повернулися додому, ми мали можливість поспілкуватися зі срібним призером Євгеном Богданом.

— Євгене, знаємо, що впродовж двох останніх років ти, завдяки своїм спортивним результатам, входив до складу Національної збірної команди України з боротьби греко-римської U-17, у 2022 році захищав спортивну честь

нашої держави на Чемпіонаті Європи U-15 у Хорватії, де виборов 5 місце у своїй ваговій категорії. Скажи, будь ласка, наскільки тернистим був твій шлях до спортивних вершин?

Греко-римською боротьбою я займаюся з 8 років,

зараз мені 16. Відверто скажу, було по-різному, були і злети, і падіння. В моєму спортивному активі є дуже багато перемог на змаганнях як обласного, так і всеукраїнського рівня. І це справді надихає! Але були моменти, коли навіть хотілося покинути це все, бо таке враження, що йде якась чорна смуга, не вдається виграти важливі старти, ти втрачаєш мотивацію до занять, впевненість у собі... Але переконаний, що такі моменти є у житті кожного спортсмена, і важливо — як ти впораєшся з собою. Дуже велику роль у цьому відіграє виховання в сім'ї, привита до дитинства дисципліна, а також підтримка товаришів по команді та батьків і, звісно, підтримка тренерів.

— Скажи, будь ласка, чому саме греко-римська боротьба? Чим саме, на твій погляд, цікавий цей вид спорту?

Мені справді дуже пощастило в житті займатися саме цим видом спорту, бо боротьба загартує тіло, характер та дух, заняття боротьбою робить з маленьких хлопців справжніх чоловіків! І це не просто красиві слова, воно дійсно так! Боротьба — це відповідальність, дисципліна, цілеспрямованість, працьовитість, повага до товаришів по команді та справжня чоловіча дружба, підтримка од-не одного в різних ситуаціях та життєвих обставинах. А ще боротьба особисто для мене — самодисципліна, подолання власної лінії та невпевненості. Без цього неможливо перемогти ні на килимі, ні в житті.



— Через рік ти закінчиш навчання у загальноосвітній школі. Які твої плани на майбутнє? Чи пов'язані вони зі спортом?

Планів багато :) Звісно, спорт у моєму житті відіграє дуже велику роль! Є величезне бажання виконати норматив майстра спорту України з греко-римської боротьби. До речі, така можливість буде у квітні 2024 року на Чемпіонаті України U-17, який відбудеться в Тернополі. Дуже хотілося б знову спробувати свої сили у 2024 році на чемпіонатах Європи та світу, вже маю такий невеличкий досвід — на Чемпіонаті Європи серед спортсменів вікової групи U-15 посів 5 місце 2022 року.

Після закінчення школи планую здобути якісну освіту у сфері економіки, стати успішною та фінансово забезпеченою людиною, щоб мати можливість допомагати

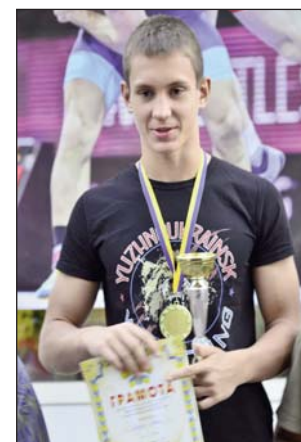
своїм батькам та розвиткові свого виду спорту.

— А як саме плануєш сприяти розвитку свого виду спорту?

Протягом 8 років зі мною та іншими хлопцями нашої команди працюють тренери з греко-римської боротьби, які, до речі, є майстрами спорту України з цього виду — Карая Бутхузі Емірійович та Чебанов Денис Сергійович. Вони для нас, хлопців-борців, стали вже не тільки наставниками у спорті, а й людьми, які є взірцем у всіх сферах життя. Бачу, як щодня вони віддано роблять свою справу: спочатку тренування з 6-8-річною малечю, потім середня група 10-12-річних хлопців, потім ми — старші. За можливості тренування у нас проходять двічі на день — зранку та увечері. Поки був малий, не звертав уваги на те, скільки питань постає перед тренерами, крім проведення тренувань. Кожна поїздка на змагання — це фінансові витрати, кожен навчально-тренувальний збір — те ж саме. А вони ще знаходять можливість мотивувати нас!

Мені б дуже хотілося мати змогу віддячити своїм тренерам, які протягом стількох років завжди поруч. Тож прагну в майбутньому допомагати тренерам у проведенні турнірів з греко-римської боротьби в нашому місті, поїздок дітей на змагання. А ще допомогти втілити у життя їхню та нашу мрію — мати спеціалізований борцівський зал.

Тетяна БАДЬОРА



Євген — один з найдосвідченіших спортсменів южноукраїнської секції греко-римської боротьби. Крім перемог на борцівських килимах нашої країни, Євген улітку 2023 року був переможцем Європейських відкритих шкільних ігор єдиноборств, які проходили в Белграді (Сербія). За успішний виступ та гідне представлення України на цих іграх Євгена було нагороджено Подякою Міністерства освіти і науки України.

«Ядерна школа РАЕС» підтримує спорт

Відкриті тренування з різних видів спорту в межах «Ядерної школи РАЕС» організували вперше. Мета — знайомство із соціальною інфраструктурою Рівненської АЕС та популяризація спорту і здорового способу життя серед підлітків.

Хороший початок

Відкриті заняття проходили впродовж трьох днів на спортивних спорудах управління соціальних об'єктів. Кожен зі слухачів ЯШ мав можливість обрати один із семи видів спорту: греко-римська боротьба, важка атлетика та пауерліфтинг, легка атлетика, бокс та кикбоксинг, плавання, футбол, теніс.

Запропонував впровадити заняття з фізкультури у профорієнтаційний проект працівник турбінного цеху №1 РАЕС,



член Українського ядерного товариства Євгеній Бураков. Ініціативу підтримало керівництво Рівненської АЕС та ВП ГО «УкрЯТ» у Рівненській області. До реалізації долучилися тренери-викладачі Комплексної дитячо-юнацької спортивної школи спорткомплексу УСО ВП РАЕС.

«Ідея виникла в межах підготовки магістерської роботи для Львівського державного університету фізичної культури, — розповідає Євгеній Бураков. — Ми провели відкритий урок з тенісу, використовуючи програму «Play and stay», розроблену Міжнародною федерацією з тенісу. Суть цієї програми полягає в тому, щоб уже за короткий період діти й дорослі початківці освоїли ази та отримували задоволення від гри».

Відкриті заняття

Активними та інформативними для учнів стали відкриті тренування з усіх запропонованих видів спорту.

Для першокурсника ПТУ РАЕС Данила Пашука, який нині здобуває професію електромонтера з ремонту та обслуговування електроустаткування, видовищем виявився бій між дівчатами під час тренування з боксу та кикбоксингу.

«Особисто мені бокс близький по духу. Певний період я теж ходив на тренування, але через брак часу припинив. Коли відчув динаміку та адреналін атмосфери під час сьогоденного заняття, мені закортіло знову відвідувати секцію. Тим паче в залі «Золота рукавиця» все для цього є — сучасні умови, необхідний інвентар та професійні тренери», — поділився враженнями Данило Пашук.

У подальшому спортивні майстер-класи стануть традиційними та проводитимуться в межах проекту «Ядерна школа РАЕС» щороку. Це дасть змогу слухачам ознайомитись із соціальною складовою Рівненської АЕС, зокрема зі



спортивними секціями, які є доступними для кожного в КДЮСШ РАЕС.

Довідка: Ядерна школа РАЕС — профорієнтаційний проект, що проводиться Рівненською АЕС спільно з ВП ГО «УкрЯТ» у Рівненській області, починаючи з 2017 року. Цьогоріч у проекті беруть участь близько 90 здобувачів освіти усіх шести ліцеїв Вараша, Цімінського ліцею та Заболотівської гімназії, а також ПТУ ВП РАЕС. Для слухачів організуються екскурсії на об'єкти РАЕС, ділові ігри, а також стажування на робочих місцях працівників станції. Окремо під час шкільних канікул реалізовується програма для учнів закладів освіти територіальних громад зони спостереження. Загалом цьогоріч учасниками проекту «Ядерна школа РАЕС» стало понад 200 школярів.



Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!



Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Марічка КОРМУШКІНА
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить 2 рази на місяць
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій

При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована
у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:
04073, м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14.

Тираж 1000